

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Ukkepuk

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 26 februari 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 29 november 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op peuterspeelgroep Ukkepuk. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin Ukkepuk is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en voorschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Rotterdam een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De peuterspeelgroep zorgt voor voorschoolse educatie van voldoende kwaliteit. Zo heerst er een prettig klimaat, waarbij de relatie tussen de pedagogisch medewerkers en de peuters gebaseerd is op wederzijdse betrokkenheid, vertrouwen en respect. De pedagogisch medewerkers stimuleren en leren de peuters op een speelse manier nieuwe woorden. Ook houden ze in een systeem bij hoe de peuters zich ontwikkelen. Hiervoor observeren zij de peuters en organiseren de voorschoolse educatie op maat. Als er peuters zijn die extra hulp nodig hebben, organiseren de pedagogisch medewerkers dit samen met de vve-coach. De ouders met wie wij gesproken hebben, geven aan dat ze veel hebben aan de hulp van de peuterspeelgroep. Dit komt omdat de samenwerking met andere organisaties die nodig zijn voor de ontwikkeling van de peuters goed is geregeld. Bijzonder is de verregaande samenwerking met de voorschool OBS 't Prisma, locatie Tussenwater. Alle betrokkenen van de voor- en de voorschool werken samen aan de optimale ontwikkeling van de doelgroepeuters. Zo hebben zij als ambitie dat 60% van de peuters een goede start maken in groep 1 van de voorschool. De samenwerking kenmerkt zich door saamhorigheid en er vindt veel overleg met elkaar plaats over de kwaliteit van de educatie.

Wat kan beter?

Er zijn geen punten die beter kunnen

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Kinderopvangorganisatie:
KindeRdam Peuterspeelzalen BV

LRK-nummer: 166194669

Totaal aantal doelgroepeuters: 18

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuterspeelgroep Ukkepek.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en/of de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuterspeelgroep Ukkepuk.

Conclusie

De sterkste kanten van de peuterspeelgroep zijn de standaarden 'Zicht op de Ontwikkeling', 'Samenwerking', 'Kwaliteitszorg' en de 'Kwaliteitscultuur'. De andere standaarden voldoen in ruime mate aan de kwaliteitseisen voor voorschoolse educatie. De locatiemanager, de vve-coach en de pedagogisch medewerkers zijn zeer betrokken bij de ontwikkeling van de peuters. Zo hebben zij als doel om ieder kind een goede start te laten maken op de basisschool door de taal- en ontwikkelingsachterstand van het kind weg te werken. Hiervoor is er een verregaande samenwerkingsovereenkomst met de vroegschool OBS 't Prisma, locatie Tussenwater.

Context

De peuterspeelgroep is gevestigd in het gebouw van OBS 't Prisma, locatie Tussenwater. Er zijn twee groepen met 32 kindplaatsen en 18 doelgroepkinderen. In elke groep zijn er twee pedagogisch medewerkers: een hbo'er en een mbo'er. De peuterspeelgroep heeft te maken met een gemengde populatie, zowel qua herkomst als qua opleidingsniveau van de ouders. Verder is er een nauwe samenwerking met OBS 't Prisma, locatie Tussenwater. Voor deze samenwerking zijn er afspraken gemaakt en vastgelegd in het gezamenlijke werkplan. De samenwerking is een initiatief van de directeur van de vroegschool en de houder van de vroegschool. De vroegschool zet zich samen met de ouders in voor de ontwikkeling en welbevinden van de peuters.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 30 juni 2017 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Peuterspeelgroep Ukkepek.

3.1. Ontwikkelingsproces: De standaarden zijn als voldoende tot goed gewaardeerd

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			✓
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking			✓

De sterkste punten in het ontwikkelingsproces van peuterspeelgroep Ukkepek zijn de standaarden 'Zicht op ontwikkeling' en 'Samenwerking'. De andere standaarden zijn als voldoende beoordeeld.

Het aanbod voor de peuters is gebaseerd op een vve-programma. De pedagogisch medewerkers plannen de thema's samen met de leraren van de voorschool OBS 't Prisma, locatie Tussenwater. Alle thema's komen een in een jaarplan, dat onderverdeeld is in week- en dagplanningen. Voor elk thema wordt de inrichting van de groepsruimte aangepast. De pedagogisch medewerkers houden bij het aanbod rekening met het ontwikkelingsniveau van de peuters. Zo krijgen de oudere peuters ander materiaal om te spelen dan de tweejarigen.

De standaard 'Zicht op Ontwikkeling' is als 'Goed' gewaardeerd, omdat de voorschool de eigen aspecten op overtuigende wijze heeft laten zien. De pedagogische medewerkers brengen de ontwikkeling van de peuters met een gestandaardiseerde observatie-instrument in kaart. Alle peuters worden twee keer per jaar uitgebreid geobserveerd. Als er reden tot zorg is, wordt dit altijd met de ouders besproken. Vervolgens stellen de pedagogisch medewerkers vanuit de ontwikkelingsbehoeften van de peuters een groepsplan op en kiezen ze een passend aanbod daarbij. Deze behoeften van de peuters bepalen ook het educatief handelen van de pedagogische medewerkers. Na elk thema evalueren de pedagogische medewerkers het groepsplan en stellen dit bij. Na een half jaar evalueren de pedagogische medewerkers het groepsplan en stellen een nieuw groepsoverzicht en plan op.

Het pedagogisch-educatief handelen is als voldoende beoordeeld en is gericht op de ontwikkeling van de peuters. De kinderen worden bij ontvangst allemaal persoonlijk gegroet en er heerst een prettige, warme en rustige sfeer op de groep. Tijdens de observatie is zichtbaar dat de pedagogisch medewerkers aansluiten op het spel van de peuters en daarbij themawoorden oefenen. Hoewel het pedagogisch-didactisch handelen als voldoende is beoordeeld is er nog ruimte voor verbetering. Zo is het nodig om de activiteiten volgens een vaste structuur te organiseren. Ten tijde van het onderzoek was dit in mindere mate het geval.

De extra ondersteuning is als voldoende beoordeeld. De samenwerking met externe partners is afgesproken en vastgelegd. Als de pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind of als een kind opvallend gedrag vertoont, observeren zij het kind extra. Vervolgens bespreken zij met de ouders wat hen is opgevallen. Als blijkt dat het kind extra ondersteuning nodig heeft, dan wordt dit met de ouder besproken.

Indien nodig wordt het kind tijdens het multidisciplinair overleg van de school besproken. Bij de extra zorg zijn de vve-coach en de orthopedagoog van de houder betrokken.

De samenwerking is als goed gewaardeerd, omdat de voorschool nauw samenwerkt met de vroegschool. Hierdoor is er een goede doorgaande lijn voor vve en de vve-coördinator heeft als taak om de ontwikkelingen in de voor- en vroegschool te volgen en waar nodig aan te sturen. In de praktijk gaat het om het aansturen van de doorstroom van de leerlingen, de afstemming van het ontwikkelingsproces, de resultaten, de ouderbetrokkenheid en de warme overdracht. Verder evalueren de voor- en de vroegschool de kwaliteit van de educatie regelmatig. Zo is er na elke thema een evaluatie over de afstemming. De voorschool maakt ook gebruik van SISA (Samenwerkings Instrument Sluitende Aanpak), een digitaal systeem dat er voor zorgt dat instanties die betrokken zijn bij een kind samenwerken. De peuterspeelgroep beschouwt ouders als educatieve partners bij de ontwikkeling van hun kind. Dit partnerschap komt tot uitdrukking door ouders te faciliteren en te ondersteunen bij het uitvoeren van educatieve activiteiten in de thuissituatie.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie zijn voldoende

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
----------------------------------	---	---	---

OR1 Ontwikkelingsresultaten

De ontwikkelingsresultaten zijn als voldoende gewaardeerd. We constateren dat de peuterspeelgroep Ukkepek ambities ten aanzien van de ontwikkeling van de peuters heeft vastgelegd. Ook zijn er resultaatafspraken gemaakt met de vroegschool OBS 't Prisma, locatie Tussenwater. De peuterspeelgroep Ukkepek gebruikt een observatiesysteem om de ontwikkelingsresultaten in kaart te brengen en te vergelijken met de gestelde ambities. Het observatiesysteem, is gebaseerd op de tussendoelen en leerlijnen voor de voor- en voerschoolse educatie, te weten: de taal- en rekenontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motorische ontwikkeling. De ontwikkelingsresultaten worden in twee jaar vier keren in kaart gebracht en op basis daarvan passen de pedagogisch medewerkers de streefdoelen voor elke peuter aan. Ook gaan de pedagogische medewerkers na of de peuters de themawoorden kennen. Op groepsniveau is het streven om 60% van de kinderen op vierjarige leeftijd een goede start te laten maken in de groep 1 van de vroegschool.

Hoewel de pedagogisch medewerkers de ontwikkelingsresultaten van de peuters in kaart brengen en bespreken met de vve- coach, is het voor de inspectie niet duidelijk of de hoge ambities zijn gerealiseerd.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie: De kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur zijn goed

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>h</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>h</i>
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur van de peuterspeelgroep Ukkepek zijn als 'Goed' gewaardeerd en de verantwoording en dialoog is voldoende.

Het beleid van de voorschool is gebaseerd op dat van de houder KindRdam. De medewerkers evalueren de kwaliteit van het ontwikkelingsproces en de -resultaten van de voorschool regelmatig. Elk halfjaar evalueren de pedagogisch medewerkers het groepsplan en stellen het bij. In deze evaluaties is er ook aandacht voor de resultaten van de kinderen en het handelen van de medewerkers. Alle evaluaties vormen de basis voor het jaarplan met actiepunten. Voorts brengen de voor- en vroegschool ook de kwaliteit van de samenwerking in kaart. De medewerkers van de voor- en vroegschool overleggen met elkaar en zijn daardoor op de hoogte van elkaars ontwikkelingen. In de vergaderingen wordt gesproken over het inhoudelijk vormgeven van de voor- en vroegschoolse educatie. Daarnaast is er minimaal twee maal per jaar overleg tussen de directie van de school en de locatiemanager van de voorschool. Tijdens dit overleg worden de doelstellingen geëvalueerd en worden de bijstellingen vastgesteld.

De kwaliteitscultuur is als goed gewaardeerd, omdat de peuterspeelgroep de eigen aspecten op overtuigende wijze heeft laten zien. De pedagogisch medewerkers werken nauw samen met de vve-coach en de leraren van de vroegschool. Verder creëren de locatiemanager en de directeur van de vroegschool gunstige voorwaarden voor alle medewerkers om zich optimaal in te zetten voor de peuters en hun ouders. De pedagogisch medewerkers hebben de mogelijkheid om zich te scholen. Hiervoor heeft de houder voor de locatie een opleidingsplan opgesteld. Voorts constateren we dat de taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn belegd. Alle betrokkenen hebben laten blijken dat ze bewust zijn van hun hun maatschappelijke opdracht, te weten de peuters een goede start te laten maken op de vroegschool en te zorgen voor evenwichtige sociaal-emotionele ontwikkeling van de peuters. Daarom is er een verregaande samenwerking met de vroegschool. Deze samenwerking wordt door alle betrokkenen gedragen en ze hebben gezamenlijke hoge ambities voor de ontwikkeling van de peuters en de kleuters.

De verantwoording naar de gemeente loopt via de houder. Zo verantwoordt de locatiemanager zich over de voorschoolse educatie aan de houder. De evaluatie van de voorschoolse educatie is gebaseerd op de subsidievoorwaarden van de gemeente Rotterdam. Ukkepuk hecht veel waarde aan het contact met de ouders. Ukkepuk beschouwt ouders als educatieve partners en is daarom altijd met hen in gesprek over de ontwikkeling van hun kind en het uitvoeren van educatieve activiteiten in de thuissituatie. Daarom zijn er jaarlijks oudergesprekken om de ontwikkeling van het kind te bespreken.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Onlangs ontvingen wij van u het conceptrapport van het onderzoek naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelgroep Ukkepuk. Het doet ons genoegen dat de inspecteur een goed beeld heeft gekregen van het pedagogische klimaat op de locatie en dat alle onderzochte onderdelen van het kwaliteitsonderzoek als voldoende beoordeeld zijn. Dat daarnaast een tweetal onderdelen van kwaliteit, zicht op ontwikkeling en samenwerking met het onderwijs, als goed beoordeeld zijn, stemt ons met grote tevredenheid. Dit bevestigt dat de voortdurende inspanning om te komen tot een doorlopend proces van kwaliteitsbewustwording en -verbetering, een bevorderlijk effect heeft op het pedagogisch klimaat.

Hoewel er in de samenvatting, op pagina 2, wordt aangegeven dat er geen punten zijn die verbetering behoeven, zal PSG Ukkepuk verder gaan op de ingeslagen weg van ontwikkeling en verbetering. Dit zullen wij doen in samenwerking met de vroegschool van het Prisma, meegaand in de pedagogische ontwikkelingen binnen Kinderdam en in de samenwerking met de ouders van PSG Ukkepuk.

Wij danken u voor uw bezoek en zien een eventueel toekomstig bezoek met vertrouwen tegemoet.